

Författare	Datum	Version	Sida
Per Persilja, administrativ chef	2024-06-21	PA2	1 (4)

Rutiner runt utrymning

Introduktion

Det här dokumentet beskriver hur vi på Gårdsskolan arbetar runt utrymningar av skolan. Alla som jobbar hos oss måste kunna rutinerna och behöver därför läsa igenom dem vid varje läsårsstart.

1 Inledning

Bränder i skolor sker sällan under dagtid, men även om sannolikheten att det inträffar är liten, måste vi vara väl förberedda, eftersom följderna kan bli katastrofala om det verkligen skulle inträffa.

Det finns en viktig balansgång att ta hänsyn till. Pratar vi för mycket om brand med eleverna kan vi dels öka oron för en brand, dels väcka barnens nyfikenhet för att se vad som verkligen skulle hända vid en brand (starta småbränder, utlösa brandlarm etc)

Samtidigt kan vi, om vi presenterar det på rätt sätt, öka barnens trygghet genom att göra dem väl förberedda, så att de verkligen vet vad de ska göra om en brand inträffar. Vi ökar också vi-känslan och delaktigheten, när vi tillsammans med eleverna hjälps åt att öka säkerheten på skolan.

2 Roller

Om ett larm går på skolan måste alla veta vilka uppgifter man har, därför finns tydligt definierade roller på skolan. Vi kan ju inte veta att de som har de olika rollerna finns på skolan vid ett larm, därför är det viktigt att alla känner till uppgifterna som ska göras och kan improvisera vid behov.

2.1 Allas ansvar vid brand

Om man upptäcker en brand är det alla vuxnas uppgift på skolan att så fort som möjligt försöka släcka elden, med en brandsläckare eller på annat vis. Om man gör bedömningen att man inte kan släcka elden larmar man i stället och påbörjar utrymning av skolan. Om det brinner väldigt nära där man är, till exempel i korridoren utanför klassrummet, är det ibland säkrare att stänga klassrumsdörren och vänta på hjälp.

2.2 Utrymningsledare

Utrymningsledare leder brandövningen eller arbetet vid en faktisk brand (eller annan utrymning), till dess att brandkåren är på plats. Eftersom vi aldrig kan veta vem som är på skolan när ett larm går, kan vi inte ge uppdrag till en specifik person. I stället ser vi till att flera personer på skolan kan ta rollen som utrymningsledare, då ökar sannolikheten för en lugn och trygg utrymning.

Författare	Datum	Version	Sida
Per Persilja, administrativ chef	2024-06-21	PA2	2 (4)

Uppdrag

- Ser till att någon kontaktar Säkerhetsbolaget (08-123 456 78) vid larm, till exempel för att få tid att kolla om det verkligen brinner innan brandkåren rycker ut.
- Leder brandövningar vid utrymningar av skolan
- Samordnar allt under larmet
- Följer instruktionerna för utrymningen (finns i personalrummet, tillsammans med väst och nyckel för att kunna öppna larmskåpet)
- För en enkel logg över händelserna (pärm finns i stora personalrummet)
- Ansvarar för att övningen eller larmet följs upp enligt processen

Ansvariga utrymningsledare i prioritetsordning

1. Rektor
2. Skolkanslist
3. Biträdande rektor
4. Biträdande rektor
5. Vaktmästare
6. Arbetslagsledare

3 Förebyggande arbete

Det viktigaste brandskyddsarbetet är det förebyggande, det som minimerar risken att en allvarlig brand uppstår.

3.1 Uppdatera brandskydd och information

Aktivitet och insatser	Ansvarig	Klart senast
Kontrollerar brandsläckare och annan brandutrustning	Vaktmästare	Vecka 32
Uppdatera utrymningsregler och återsamlingsplatser	Skolkanslist	Vecka 32
Sätter upp återsamlingsplatser på insidan av alla dörrar där eleverna kan befinna sig under dagen	Pedagoger med ansvar för elever	Vecka 33
Genomgång av rutinerna med alla utrymningsledare	Rektor	Vecka 34

Författare	Datum	Version	Sida
Per Persilja, administrativ chef	2024-06-21	PA2	3 (4)

3.2 Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)

Varje skola är skyldig att ha rutiner för det systematiska brandskyddsarbetet (SBA). I korhet handlar detta om att regelbundet, gå runt i skolan med en checklista och kontrollera kritiska säkerhetsområden, till exempel att utrymningsvägar inte är blockerade. Checklistan/protokollet fylls i, eventuella åtgärder genomförs och dokumenteras och protokollet arkiveras.

Mer detaljerade rutiner runt SBA finns dokumenterade i ett separat material som finns hos vaktmästaren.

3.3 Information till eleverna

Mentorerna informerar, så snart som möjligt efter skolstarten, eleverna i klassen om rutinerna runt brand och utrymning:

- Berätta om skolbränder och bränder generellt, om att behålla lugnet, branddörrar, utrymningstrappor, rökutveckling etc utifrån [material från MSB](#)
- Gå igenom utrymningsrutinerna – hur vi går och var vi ställer upp
- Berätta om vad som händer vid ett brandlarm, vad alla elever behöver göra om ett larm startar
- Visa olika utrymningsvägar och förklara varför och när man kan behöva använda olika utrymningsvägar
- Berätta var återsamlingsplatsen är
- Visa var återsamlingsplatsen är i verkligheten, exempelvis i samband med lunch eller rast
- Prata med eleverna, svara på deras frågor, fånga upp idéer och problem vi ännu inte tänkt på och för dessa vidare till ledningsgruppen

3.4 Träna med eleverna

Klassläraren tränar på egen hand och under lugna förhållanden utrymning och uppställning på klassens anvisade plats (bra att göra fler gånger, till exempel när klassen behöver luftas med en bensträckare). Glöm inte att även träna att ta sig ner via brandtrapporna – det finns elever som är rädda för detta och därför är det viktigt att träna.

Andra undervisande lärare behöver också träna utrymning från sina salar, till exempel PREST-lärare, idrottslärare eller speciallärare.

Fritids behöver, under lugna former, träna med eleverna hur man utrymmer och ställer upp på uppställningsplatsen när fritids har ansvaret efter skoldagens slut. Särskilt viktigt är att träna inräkningen av barn, eftersom inte alla barn är eller ska vara på skolan.

Glöm inte att prata med eleverna efteråt vad som fungerade bra och mindre bra.

Författare	Datum	Version	Sida
Per Persilja, administrativ chef	2024-06-21	PA2	4 (4)

4 Utrymningslarm och övningar

4.1 Utrymningsövningar

I början av varje termin genomförs en utrymningsövning som eleverna känner till och finns inlagd i Gårdsskolans kalendarium.

Varje termin genomförs också en utrymningsövning som eleverna inte känner till (de vuxna känner oftast, men inte alltid till den i förväg).

När utrymningsövningen är klar följer klassen upp med en diskussion om vad som fungerat bra, mindre bra och meddelar förslag till förbättringar till rektor.

Inför utrymningsövningarna påminner vi alla vuxna om rutinerna via rektors veckobrev.

4.2 Rutiner vid utrymningslarm

Rutinerna gäller vid ett utrymningslarm, oavsett om det är en riktig brand, ett falsklarm eller en brandövning.

1. Larmet går och ansvarig personal ser till att eleverna utrymmer skolan enligt inrättade rutiner.
2. Utrymningsledaren tar på sig räddningsvästen som finns i personalrummet och tar med sig den laminerade checklisten
3. Utrymningsledaren ser till att någon undersöker larmet, om det är äkta eller falskt. Om det faktiskt brinner följer vi instruktionerna i [krisplanen](#).
4. Utrymningsledaren ser till att vuxna, som inte leder en elevgrupp, kollar av alla lokaler så att ingen finns kvar inne – varken vuxna eller barn.
5. Utrymningsledaren tar hjälp av alla vuxna med att räkna in eleverna, att inga elever saknas.
6. När vi vet att ingen fara finns och att alla elever är inräknade/avprickade, ger utrymningsledaren information till ansvarig personal att de kan återvända med sin klass. De äldsta eleverna går in först.

4.3 Efterarbete

Efter en genomförd brandövning, falsklarm eller äkta larm, diskuterar mentorerna det som hände med eleverna. Klasser eller grupper som har information om utrymningen, till exempel förslag på förbättringar av rutinerna, meddelar dessa till [rektor](#).